

Вазовъ живѣ съ борбитѣ на българския народъ и съ голѣмо майсторство създаде чудно хубави стихотворения, посветени на Македония. Въ стихотворенията за Македония той възпѣва нейнитѣ хубости, сжщо така я брани отъ неоснователни желанія на сърби и гърци. Едно минало, една сждба свързва България и Македония, и нищо не може да раздѣли тѣзи братски страни. Ето какво казва Вазовъ:

Насъ свързватъ вѣкове теглила,
насъ сливатъ океанъ сълзи;
насъ свързва минало страдално,
еднаква кръвъ, езикъ, сждба
и духъ, и нѣщо нераздѣлно.

Въ стихотворението „Преградитѣ на България“ Вазовъ се провиква:

Балканъ, Родопи, Шаръ, Пиндъ, Рила
напраздно гордата сждба
помежду насъ ви е турила
като граница за дѣлба.

Ний пакъ едно сме, пакъ сме сбрани,
прегради нѣма между насъ,
пространства, пропасти, балкани,
не значатъ нищо въ тоя часъ.

Вазовъ праща своя поклонъ на Пирина въ стихотворението П и р и н ъ; възпѣва тритѣ езера на Македония, посвещава стихотворение на Охридското езеро, което е възпѣто съ чудна поетична сила. Но не само това. Вазовъ възкрѣсява образа на царъ Самуила, на свети Климента Охридски и на други исторически лица, като Крали-Марко, които сж се подвизавали въ Македония. Въ стихотворението Братя Миладинови Вазовъ съ поетиченъ устремъ рисува трагичната смъртъ на двамата братя, които умрѣха въ влажната тъмница въ